M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

mti belföldi hirek

1961. julius 4.

bb. 1. korszerü szalaglágyitó kemencét helyeztek üzembe a csepeli fémmüben

i tó/gg/gy/vg 1961. julius 4.

a csepeli fémmü finomkohászati, hiradástechnikai alapanyagokat gyártó üzeme uj, korszerü gépi berendezéssel gazdagodott. üzembehelyeztek egy folyamatos működésü réz- és sárgaréz-szalag lágyitó kemencét. ehhez hasonló berendezés még nincs másik az országban és közép-európai viszonylatban is a legkorszerübbek közé tartozik.

eddig a szinesfém szalagokat tekercsben lágyitották, igy azonban nem volt egyenletes a szalag minősége, szemcsenagysága, szövetszerkezete, pedig például az exportra kerülő különleges izzólámpa fogtalatok alapanyagát igen szigoru technológiai előirások szerint kell készitenlök. ennél az anyagnál a szemcseméret ingadozási határa nem lehet több öt ezredmilliméternél.

a mintegy negyven méter hosszu lágyitó kemencegépsor áthuzó rendszerü, vagyis a szalag nem tekercsben, hanem egy szálban halad át a fütőzónán, a berendezés hőfoka és az áthuzás sebessége tetszés szerint szabályozható, s igy egyenletes minőségü szinesfém-szalagokat készithetnek. a lágyitóhoz közvetlenül kapcsolódik a pácoló, tehát a pácolás nem igényel külön müveletet. a gép óránkénti teljesitménye 500 kiló közepesméretü szalag lágyitása és pácolása. a korszerü lágyitó berendezéssel nagyobb szilárdságu, egyenletes szemcsenagyságu, tükörfényes, egészen sima felületü, foltmentes rézszalagokat gyárthatnak.

a három és félmilliió forintért külföldön vásárolt berendezést a fémmü tmk üzeme és a csepeli erőmü szakemberei szerelték fel.

/mti/ 2.2.30 .-.

KE

bb. 2. asztal, váza és tálca mozaikszemcsékből - több mint ötszáz épületet szépitettek eddig mozaik-diszitéssel - gépesitik a szemcseragasztást

i sb/szc/gy/vg 1961. julius 4.

a budapesti szakipari vállalat mozaik mütermének iparmüvészei és dolgozói az elmult években több mint ötszáz épület előcsarnokát, homlokzatát, vagy üzlethelyiségét szépitették mozaikszemcsés diszitéssel. annyi munkájuk azonban sohasem volt, mint ebben az évben. a korábban szokásos öt-hat négyzetméter helyett most már gyakori a 150-200 négyzetméternyi oszlop, padló, vagy falfelület mintázása is a sokszinü apró égetett kőagyag-szemcsékkel.

a müterem dolgozói nemrégiben teljesitették legnagyobb feladatukat: három éves munkával befejezték a gellért-fürdő férfi termálviz-csarnokának helyreállitását. a háborus sérülésektől megrongálódott fürdőcsarnokban - a türkizkéktől a narancssárgáig - tizféle szinárnyalatu mozaikdarabkákat ragaszottak fel 350 négyzetméternyi falfelületre, a menyezetre, s a boltozatra is. ennél a munkánál 245 000 szemcsét használtak fel, s különleges savállócementtel dolgoztak, hogy a vizpára ne tudja megtámadni az eredeti minta alapján helyreállitott mozaik-burkolatot.

az elmult években sokat változott a diszitőminta. régebben a himzéshez, a virágokhoz és a szőtteshez hasonló mintákat kértek és most a mértani rajzolatokat kedvelik legjobban a megrendelők. készitettek azonban élőlényeket és a természet szépségeit ábrázoló szines mozaikot is. budafokon a dózsa téri uj diszkut medrét ,,mozaik-halakkal,, szépitették. a legszebb mozaikot a balatonfelvel nápfront-üdülő homlokzatán helyezték el az idei fürdési idény előtt. reisinger mária iparmüvész terve alapján 25 négyzetméteres mozaikképet raktak ki, amely naplementében, s viharlásokkal ábrázolja a balatont.

a mozaikdiszités felhasználási területének bővitésére uj kisérleteket kezdtek. parkokba és előcsarnokokba illő nagy virágvázát és tálcát készitettek mozaikból. a lakások, s esetleg az eszpresszók ujfajta butorzataként csővázas asztalt állitanak össze, amelynek fedőlapját modern mintázatu mozaikkal diszitik. csernyák istván iparmüvész ujitásával az eddiginél élénkebb és szebb szinü szemcsék gyártását tervezik, s gépesitik az egyszerü, spriccelt rajzolatu mozaik ragasztását. a géppel egyenes és hullámos vonalakban háromféle szinü mintát állithatnak össze, s egy szemcse helyett egyszerre huszat ragaszthatnak. igy előreláthatóan a negyedére csökkenthetik majd az egyszerübb diszitésü mozaik burkolat árát.

/mti/

22:30

Kr

.-.

bb. 3 . szeptember 1-ig kell benyujtani a felvételi kérelmeket a jövőévi szovjet aspiranturára - a tudományos minősitő bizottság pályázati felhivása

i ms/tm/gy/sr 1961. julius 4.

a tudományos minősitő bizottság pályázatot hirdet az 1962. évi szeptember 1-én kezdődő szovjet rendes és levelező aspiranturára meghatározott tudományszakokban, illetőleg témacsoportokban.

pályázni legalább hároméves szakmai gyakorlattal és megfelelő orosz nyelvtudással lehet. a felvételi kérelemben pontosan meg kell jelölni, hogy a pályázó milyen tudományterülettel és tudományos témával kiván foglalkozni.a meghirdetett témák és témacsoportok jegyzékét, valamint a felvételhez szükséges kérdőiveket a minisztériumok személyzeti osztályai bocsátják a pályázók rendelkezésére. a pályázatokat 1961. szeptember 1-ig kell a tudományos minősitő bizottsághoz benyujtani.

a határidő után beadott, vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a tudományos minősitő bizottság nem veszi figyelembe.

/mti/

.-.

bb. 4. több mint kétezer hold gabonát arattak le a budapesti termelőszövetkezetek

i cs/tm/gy/ká 1961. julius 4.

budapest szinte valamennyi mezőgazdasági termelőszövetkezetében teljes erővel zajlik az aratás: a kombájnok és a rendrevágó aratógépek - ahol szükség van rá - két müszakban dolgoznak. őszi árpából alig egy-két tábla van aratatlan, ugyanakkor városszerte megkezdték a buza és a rozs aratását. a jól beérett buzákat többnyire kombájnok vágják, a különösen nagyranőtt rozsokat pedig rendről csépelik. az eddig learatott terület meghaladja a kétezer holdat. az aratással párhuzamosan jól haladnak a kombájnszalma letakaritásával is. a budapesti gépállomás traktorosai több mint 300 hold tarlót buktattak le eddig, s hozzáfogtak a másodvetések előkészitéséhez. a napokban több termelőszövetkezet vetett a gabonaföldek tarlójába mohart és silókukoricát.

/mti/

.-.

Kr 22:30

bb 5. bélyegsorozatot ad ki a posta a közlekedésügyi miniszterek budapesti értekezlete alkalmából

i kf/kf szb ki 1961. julius 4.

a posta a szocialista országok közlekedésügyi minisztereinek budapesti értekezlete alkalmából 60 filléres, valamint 1 forintos és 2 forintos névértékből álló emlékbélyegsorozatot bocsát ki. az uj bélyegeket julius 4-én hozzák forgalomba.

a sorozat egyes értékei 1962. február 28-ig használhatók fel postai küldemények bérmentesitésére. /mti/

-.-

bb 6. felállitják katona józsef szobrát kecskeméten

vid hné szb fm 1961. julius 4.

katona józsef szülővárosában, kecskeméten nagy szeretettel ápolják a nagy magyar drámairó emlékét. novemberben lesz az iró születésének 170. évfordulója, amelyre már most készül a város. az ünnepség előkészitésére bizottság alakult, amely összegyüjti, rendezi és irodalmi muzeumban helyezi el a katona józsef életéről, munkásságáról fellelhető dokumentumokat. a katona józsef szinház uj rendezésben mutatja majd be a bánk bánt. a városi tanács és a városi pártbizottság a főtéren emlékmüvet állittat az iró tiszteletére. a szobrot vigh tamás budapesti szobrászmüvész mintázza. /mti/

-.-

bb 7. korszerü, 1400 személyes szabadtéri szinház épült kalocsán

vid hné szb fm 1961. julius 4.

kalocsán, a beloiannisz-kertben korszerü szabadtéri szinpad épült. tamás györgy fiatal mérnök terve alapján. a város lakói több mint 200.000 forint értékü társadalmi munkát végeztek. a szinpadot egy domb lábánál, az ülőhelyeket pedig a domb oldalán helyezték el, igy a nézőtér minden pontjáról jók a látási viszonyok. a nyáron a szegedi nemzeti szinház és a vidám szinpad müvészei adnak müsort és fellépnek a kalocsavidéki népi együttesek is. /mti/

-.-

8.45 8.49

bb 8. 15 év óta az idén a legsürübb a vadállomány győr megyében

vid ká/j szb ká 1961. julius 4.

győr-sopron megye 26 vaadásztársaságának 390.000 holdnyi vadasterületén vadszámlálást tartottak. megállapitották, hogy bár az 1954-es és az 1955-ös árviz alaposan megtizedelte a vadállományt, a vadsürüség 15 év óta most a legkedvezőbb. többek között 26 és félezer törzsnyulat, 7800 fácánt és 51.000 foglyot vettek nyilvantartásba. a nagyvadas területeken 943 őzbakot és 675 őzsutát vettek számba. kedvező szaporulat esetén az idén ősszel 28.000 nyulat lőhetnek ki, mig fogolyból 10.000-et élve fognak be. /mti/

-.-

bb 9. harmincötholdas mesterséges tavat épit a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezet

i vid kz/gg szb hk 1961. julius 4.

a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezet mesterséges tavat épit. a községet átszelő patak vizét völgyzárógáttal felfogják, s az igy keletkezett 35 holdas tó vizét szőlőoltványok, kertészeti és szántóföldi növények öntözésére használják fel. a tó, amelyben egyszerre 290.000 köbméter vizet tudnak tárolni, haltenyésztésre is alkalmas lesz. a részben állami hitelből, részben saját erőből épülő mesterséges tó vizével már szeptemberben hetven holdat öntöznek. /mti/

-.-

bb 10. ezerháromszáz munkásdalos seregszemléje szolnokon

vid zné szb fm 1961. julius 4.

szolnokon julius közepén rendezik meg a vasutas, közlekedési és postás szakszervezetek országos dalostalálkozóját. 22 kórus 1300 munkásdalosa szerepel majd a tiszaparti városban. a neves együttesek közül fellép az északi jármüjavitó 73 éves vegyeskara, a szegedi máv munkáskórusa, a landler vasutas kórus és a szolnoki vasutas énekkar. /mti/

-.-

8.50 9.00

bb 11. tizenegy ország megrendelésére sportfelszereléseket készit a kaposvári szijgyártó kt sz

vid te szb ki 1961. julius 4.

a kaposvári szijgyártó ktsz dolgozói 11 ország megrendelésére készitenek sportfelszereléseket. az ötven szijgyártó mester 16.000 kézilabdát, fuball labdát és röplabdát készit ebben az évben. a jóminőségü, kézzel varrott labdák eljutnak többek között argentinába, braziliába, ghanába és egyiptomba is. /mti/

-.-

bb 12. mintegy tizezer köbméter hordalékot kotortak ki a keleti főcsatorna torkolatából - eltávolitják az ,,iszapdombot,, a tiszalöki zsilipkapu előteréből

i sb/tr szb ki 1961. julius 4.

a tisza hordaléka időnként feltölti a keleti főcsatorna torkolatának egy részét és csökkenti az öntözőviz mennyiségét. a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat dolgozói junius elején megkezdték és két héttel a határidő előtt, most befejezték az eltömődés eltávolitását. mintegy tizezer köbméter anyagot kotortak ki a csatorna torkolatából. ha ez a munka elmarad, akkor a jelenlegi alacsony tiszai vizállásnál teljesen elzárta vona a hordalék a csatorna ,,bejáratát,,. a tiszalöki zsilipkapu előterében is felhalmozódott a folyó hordaléka és már akadályozza a kapu mozgatását, a hajók közlekedését. a vállalat kotróhajója a napokban megkezdi a munkát és több mint hatezer köbméternyi ,,iszapdombot,, merit ki a zsilipkapu bejárata előtt. a dolgozók elhatározták, hogy egy héttel a határidő előtt fejezik be a kotrást. /mti/

-.-

bb 13. mexikói, perui, chilei kaktuszok egy szombathelyi állatorvos gyüjteményében

vid hné szb fm 1961. julius 4.

1947-ben névnapjára három kaktuszt kapott ajándékba dr. kiss józsef szombathelyi állatorvos. ma már 15.000 kaktuszból álló gyüjteménye van, s több, 50-100 éves növény is akad a gyüjteményben. ezeket mexikóból kapta. van peruból és chiléből származó, ugynevezett fehér hajas kaktusza is. ezek gyüjteményének legérdekesebb példányai. most virágoznak a mexikói kaktuszfajták. piros, sárga, fehér, rózsaszin, bordó szinben pompáznak a virágok. a gazdag gyüjteményt nyáron a napon, télen a pincében tartják. /mti/

-.-

8.57 9.02

bb 14. felkészültek a barackpálinka főzésére a bács megyei földmüvesszövetkezetek - földieperből is készitenek pálinkát az idén

vid kz/hné szb 1961. julius 4.

bács megye pálinkafőzdéiben évente több mint egymillió liter barackpálinka készül. a gazdag gyümölcstermésből az idén ennél is többre számitanak, s a többi gyümölcsfajtából is a tavalyinál körülbelül 40-50 százalékkal többet főznek. a földmüvesszövetkezetek 71 szeszfőzdéje máris müködik. készül a cseresznye- és a meggypárlat. az idén először földieperből is főznek pálinkát. rövidesen megkezdődik a barackszezon is. /mti/

-.-

bb 15. több mint kétszáz kilométer hosszu, korszerüen biztositott vágat a komárom megyei bányákban - biztonságosabb közlekedés, jobb levegőellátás

vid gg szb ki 1961. julius 4.

a komárom megyei szénbányákban egyre nagyobb gondot forditanak a bányafolyosók biztonságos, korszerü kiépitésére. ezen a téren országosan is a legjobb eredményt tatabányán érték el. itt alkalmazzák a legnagyobb sikerrel és a legnagyobb mértékben a nagy teherbirásu th vasgyürüket. a szénmedencében az összes nyitott vágatoknak már több mint 75 százaléka korszerüen biztositott. a th gyürükön kivül sok más, ujszerü biztositási módot is alkalmaznak a megye szénvidékein. igy például egyre jobban tért hódit a th gyürüvel azonos biztonságu, de annál jóval olcsóbb, ugynevezett főtehorgonyzás és kőzet csavarozás. a megye három szénmedencéjében, tatabányán, dorogon és oroszlányon már több mint 200 kilométer, korszerüen biztositott vágat van. ez az idén mintegy 40 kilométerrel növekszik. igy tovább javul a bányák állapota, biztonságosabbá válik a közlekedés, jobb lesz a levegőellátás. /mti/

-.-

bb 16. szálastakarmányok préselésére alkalmas gépet készitenek törökszentmiklóson

vid te szb ki 1961. julius 4.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban magyari beeck vladimir egyetemi docensnek és két társának ujitása alapján a szálastakarmányok préselésére alkalmas gépet készitenek. az uj konstrukció fükaszák után kapcsolható és a szálastakarmányokat mechanikus sajtolóberendezéssel azonnal préseli. a sajtoláskor a takarmánykockákon egybefüggő, zárt felület keletkezik, amely teljesen nedvdus, zöld állapotban tartja a kockába tömöritett lucernát, vagy akármilyen füfélét. igy ezzel az eljárással még a silónál is nagyobb táperejü, könnyen tárolható téli takarmányt nyernek. a mintapéldány gyártását megkezdték. /mti/

-.-

9.00
9.30

bb 17. uj magyar dokumentum-filmeket fejeztek be

i di/gg szb sr 1961. julius 4.

a budapest filmstudióban több uj magyar dokumentum-filmet fejeztek be. elkészült az énekelnek a gyerekek cimü ujdonság, amelynek alkotói:takács gábor rendező és hilcebrand istván operatőr, azt örökitették meg hogyan találkoznak a gyerekek a zenével, a dallal, s ezek hogyan hatnak rájuk születésüktől kezdve. borsodi ervin rendező szamos rudolf forgatókönyve alapján pálfa termelőszövetkezeti község életét vette filmre. az ujdonság operatőrje herskó anna. a zalának délhajlatán cimü dokumentumfilm - mönich László rendező és szabó árpád operatőr alkotása- göcsej régi és uj életét mutatja be. préda tibor rendező hullámok világa cimmel készitett filmet a természetben felfelhető hullámmozgások fizikai törvényszerüségeiről. janovich János rendező és barcs sándor operatőr pedig a neves magyar festő vaszary János életmüvét ismerteti uj filmjében. /mti/

-.-

bb 18. ,,menetrendszerüen,, kapcsolják be a termelésbe a bocföldi olajmező uj kutjait

vid te szb ki 1961. julius 4.

bocfölde község határában sikeresen és jól halad az uj olajmező feltárása. a dunántuli kőolajfurási üzem ~~ezen a~~ területen összpontositotta a kutató- és feltáróberendezéseit. erre az évre harminc olajkut megnyitását tervezik a bocföldi térségben. az olajkutatók eredményesen dolgoznak a máris 12 olajkutat nyitottak meg, s kapcsoltak be a termelőhálózatba. az uj olajkutak megnyitása szinte ,,menetrendszerüen,, történik.

a nagylengyeli kőolajipari vállalat termelést irányitó szakemberei ésszerü munkaerő-átcsoportositással meggyorsitották a kutak termelésbe állitását is. korábban a kutátvételtől a megnyitásig 12 nap telt el, ujabban pedig már kilenc nap alatt felszerelik a kutakat. igy három nappal előbb adnak olajat. /mti/

-.-

9.08
9.32

bb 19. korszerüsitik az urkuti mangánércbánya mosóberendezését

1 tz/sze szb ki 1961. julius 4.

az urkuton termelt mangánérc eredményesebb tisztitására fekete sándor, a bánya főmérnöke uj eljárást dolgozott ki. kisérletei ugyanis bebizonyitották, hogy az érchez tapadó agyagos kőzetek, illetve az ércszemekbe zárt agyagos részek tartalmazzák azt a foszfort, amely eddig csökkentette a kitermelt érc értékét. uj eljárásának lényege, hogy az ércet 7 milliméternél kisebb darabokra őrlik, majd az őrleményből ismételt mosással csaknem teljesen eltávolitják az idegen anyagot, ugyhogy végül csak a lényegesen tisztább, tehát értékesebbé vált érc marad vissza.

az uj őrlő- és mosóberendezés terveit a bányászati tervező intézet, valamint a géptervező és müszaki iroda szakemberei már elkészitették. az uj létesitményt előreláthatólag a jövő év végén üzembe is helyezik. /mti/

-.-

bb 20. bérleti operaelőadások vidéki vasutasoknak - kétezernégyszáz vasutas-operabérletet bocsát ki az operaház

1 fe/hné szb sr 1961. julius 4.

az operaház vezetősége uj kezdeményezése, hogy az 1961-es 1962-es évadban a vasutasok szakszervezetének központjával kötött megállapodás értelmében vasutas bérletsorozatot bocsát ki a vidéki vasutasok részére. a négy bemutatóból álló vasutas-bérlet előadásait vasárnap délelőttönként 11 órai kezdettel rendezik az operaházban. a budapestet könnyen megközelitő pestkörnyéki, valamint a távolabb eső szolnoki, ceglédi, komáromi, hatvani és székesfehérvári vasutasdolgozók a bérlet-sorozatában a következő darabok szerepelnek: aszafjev: bahcsiszeráji szökőkut: erkel: bánk bán; mascagni: a parasztbecsület; leoncavallo: bajazzok és verdi: a trubadur. amennyiben technikai okokból a felsorolt darabok közül az egyik darabot nem mutathatják be, helyette puccini: pillangókisasszony cimü operát tartalékolják. a tervek szerint az operaház vezetősége mintegy 2.400 vasutas operabérletet bocsát ki. /mti/

-.-

9.10
9.41

bb 21. magyar telivér lovak a bécsi galoppályán - svédország és norvégia ügető-lovakat vásárolt

i cs/sze szb ká 1961. julius 4.

az utóbbi években a nyugat- és északeurópai országok lótenyésztői fokozottan érdeklődnek a szívós, edzett és jóképességü magyar sportlovak iránt. a legutóbb itt járt svéd-norvég vásárlási bizottság elsősorban a neves magyar ügető-tenyészetet szemlélte meg. a szakkörökben ugyanis gyorsan hire futott, hogy a bécsi ügetőpályán a magyarországtól kölcsönözött öt ló tavaly ősszel - három hónap alatt - tiz versenyt nyert. a svéd-norvég bizottság ellátogatott kisbérre, majd a budapesti ügetőpályán ,,munka,, közben értékelték a lovakat. a szemle kedvező volt, mert kilenc 3-4 éves ügetőcsikót vásároltak. egyuttal bejelentették, hogy a közeljövőben még több ügető- és telivér versenylovat szándékoznak vásárolni magyarországon.

az osztrák szakemberek a galoppályán bemutatott telivér lovakból válogattak és négyet megvásároltak, hogy friss vért, erősitést vigyenek a bécsi galoppályára. a vásárlóbizottság egyuttal tárgyalást kezdett néhány pedigrés telivér megvásárlására is. a bécsi ügetőpálya megbizottai ugyancsak bejelentették további vásárlási szándékukat. /mti/

-.-

bb 22. hordozható fejőkombájnt szerkesztettek szarvason

vid ká/j szb li 1961. julius 4.

a szarvasi állami gazdaságban hordozható fejőkombájnt szerkesztett czinege gábor igazgató és kovács endre főgépész. a kerekekre szerelt, elmés szerkezet félautomata rendszerrel működik. a fejőállványban egyszerre 6 tehenet fejnek, s a fejőgépek üzemeléséhez a fejőállás saját agregátora szolgáltatja az áramot. az állványra viztartályt és kézitussolót is szereltek a tehenek tisztántartására. a villanyvilágitással ellátott berendezéssel az esti órákban is kint a legelőn fejhetik meg a tehenek. a szakemberek véleménye szerint a házilag, helyi anyagokból mindössze 60.000 forintos költséggel készült fejőállásban, megfelelő gyakorlat után, 100-150 tehén napi kétszeri fejését oldhatják meg. /mti/

-.-

9.20
9.50

bb. 23. repülőgépről gyomtalanitják a rizst szolnok megye állami gazdaságaiban

vid/ká/j/e 1961. julius 4.

szolnok megye rizstermő állami gazdaságaiban a vetések gyomtalanitásához a repülőgépet is felhasználják. a tiszasülyi, a nagykunsági és több más gazdaság összefüggő rizstelepeire négy gép szórja a vegyszert. a 8.000 holdas vetésterületből eddig 3 és félezer holdat kezeltek. a szakemberek az idén különös fontosságot tulajdonitanak a gyomirtásnak, a hüvösebb májusi, junius eleji napok ugyanis a legtöbb helyen visszavetették a növények fejlődését. a vegyszerrel kezelt, tiszta rizstáblákon most szemmelláthatóen erőteljesebben fejlődnek a vetések. /mti/

- - -

bb. 28. csaknem három kilométernyi csatornát épitenek a bodrogkereszturi tábor fiataljai

vid/hné/e fm 1961. julius 4.

borsod megyében, a tisza és a bodrog által határolt ugyrevezett bodrog-zugban a 9000 holdnyi jóminőségü legelő az elmult 50 évben 28 esetben került viz alá. az ár után a visszamaradt viz kipusztitotta a füveket. a bodrogzug viztelenitésére az északmagyarországi vizügyi igazgatóság tervet dolgozott ki. e szerint 124.000 köbméter föld megmozgatásával 45 kilométer hosszu csatornát, valamint különböző mütárgyakat és zsilipeket épitenek. a nagy munkát segitik a kisz-fiatalok is. 1959-től a nyári szünidő alatt kéthetes váltással - sokszáz fiatal épit önkéntes munkával csatornákat. az eddigi két nyári szünidőben, 29.000 köbméter föld kitermelésével több mint 3.000 méter hosszu csatornát készitettek el. az idén a bodrogkereszturi kilián györgy épitőtáborba 2.000 középiskolást és egyetemistát várnak. az önkéntes munkát végző fiatalok a szünidőben csaknem 3 kilométer hosszu csatornát épitenek. /mti/

- - -

9.40
10.00

bb 24. kétszázezer baromfi értékesitésére kötöttek szerződést a füzesabonyi járás termelőszövetkezetei

vid ká/j szb li 1961. julius 4.

a füzesabonyi járásban az idén már valamennyi termelőszövetkezet foglalkozik baromfineveléssel, s a közös gazdaságok összesen 200.000 baromfi értékesitésére kötöttek szerződést. tavaly mindössze 55.000 szárnyast adtak el. több szövetkezet nagy baromfitelepet alakitott ki, és gazdaságos módszerekkel neveli a csibéket. a mezőszemerei uj világ termelőszövetkezetben, ahol szinte futószalagszerüen termelik a baromfihust, a csibék a szakszeri gondozás és a jó táplálás következtében már tizhetes korukban elérik a 80 dekás sulyt. ez a közös gazdaság az idén több mint 20.000 baromfit értékesit. /mti/

-.-

bb 27. csaknem félezer pajtást képeztek ki tizenhárom év alatt a süttői általános iskola csónaképitő és famegmunkáló szakkörében

i vid fm/gg szb fm 1961. julius 4.

tizenhárom évvel ezelőtt alakult meg a süttői általános iskolában a csónaképitő és famegmunkáló szakkör. a gyerekek fém, papir és más hulladékgyüjtésével szerzett pénzükön vették meg az első szerszámokat. sokat segitett nekik az erdőgazdaság, a kőfaragó vállalat, a helyi tanács. ma már a gyermekeknek saját csónakházuk, hét kajakjuk és egy motorcsónakjuk van - mindezt saját maguk hozták létre. vagyonuk értéke meghaladja a százezer forintot. a szakkör alapitója ökrös géza István igazgatóhelyettes vezetésével tizenhárom év alattkétezer gyerek tanulta meg a csónaképitést, a famunkát, szerzett vizijártasságot. a szakkörnek csak jótanulók lehetnek tagjai. azok közül, akik már gimnazisták, egyetemisták, ipari tanulók, ma is sokan visszajárnak, s a pajtásokkal együtt töltik a szünidőt. az idén például végigjárják a dunát váctól süttőig. /mti/

-.-

9.45
10.05

bb 25. tehénistálló háromszoros kihasználással

vid /j/lm ká 1961. julius 4.

a kiskunsági állami gazdaság apajpusztai üzemegységében uj módszert alkalmaznak a szarvasmarhák tartási költségeinek csökkentésére. itt helyezték üzembe pest megye egyik legkorszerübb istállóját, s a 100 férőhelyes istállót háromszor használják ki, azaz 300 szarvasmarhát látnak el benne. az épület mellett pihentető szabadszállást állitottak fel, ahol a jószágok kedvezőtlen időjárás esetén is védelmet találnak. télen-nyáron itt tartózkodnak, az istállót pedig 3 csoportban, naponta kétszer, az etetés és a fejés idején, két és félórára veszik igénybe. ilymódon az istálló gépi berendezését teljesen kihasználják és a 300 állatot két ember könnyüszerrel ellátja. az uj tartási mód, amely feleannyiba kerül, mint a korábbi, kedvezően befolyásolta a tejhozamot./mti/

-.-

bb 26. latinnyelvü statisztika szerint már 1780-ban 10.000 alma- és körtefát tartottak nyilván szabolcs megyében

vid ká/já-lm li 1961. julius 4.

a nyiregyházi levéltárban 1780-ból származó, latinnyelvü gyümölcs-statisztikára bukkantak. a statisztika szerint már abban az időben 10.000 alma- és körtefát tartottak nyilván a felső-tisza tájon és a tisza árterében. az 1780-ban termesztett gyümölcsfajták közül még ma is megtalálható a beregi , sóvári, a kenézi piros és cirkás, valamint a szentpéteri nyári almafajták. az ősi fákból alig néhány maradt meg ókenéz és aranyosapáti községek árvizvédelmi területein. ezek a gyümölcskertészek megyeszerte vizsgálatokat, kutatásokat folytatnak az ellenállóság okának felderitésére. a vizsgálatok során a sóstói erdőben egy 70 évesre becsült jonathán-almafát találták, amelyen nyoma sincs a kulturákban kezelt gyümölcsfákon fellépő kártevőknek. az értékes tulajdonságokkal rendelkező jonathán-almafát oltás utján továbbszaporitják./mti/

-.-

10.45
11.10

bb 32. egy fiatal tudomány - az üzemi lélektan feladatai és jelentősége

1 ms/gk szb sr

1961. julius 4

a munkalélektan feladatairól és hazai fejlődéséről dr. molnár imre, a magyar tudományos akadémia pszichológiai bizottsága munkalélektani albizottságának elnöke tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

- három feladatkör foglalkoztatja a munkapszichológusokat. az első az embernek megfelelő helyre irányitása. ezt szolgálja a pályaválasztási, illetőlet a pályaalkalmassági vizsgálat és tanácsadás. a régebbi pszichotechnikai szemlélet abból indult ki, hogy a képességek az emberrel vele születnek, ezért különböző teszt-eljárásokkal igyekezett a képességeket megállapitani. a ma pszichológusa viszont tudja, hogy a képességek az agykéreg funkciói és bizonyos határig minden átlagos emberben kifejleszthetők. s mivel a képességek ilyen nagymértékben függnek a gyakorlattól és az állandó működéstől, ezért a pálya maga is formálóan hat nemcsak a képességekre, hanem az ember egész személyiségére is. a pszichológus tehát, bár nem tagadja a veleszületett adottságok szerepét sem, a pályaválasztás, illetőleg a pályára alkalmasság vizsgálatánál egyéb fontos tényezőket is figyelembe vesz. a legfontosabb az emberi személyiség egészére jellemző erkölcsi értékrendszer, erkölcsi felfogás, világszemlélet. az ember személyiségének ez a része a társadalom és a külső behatások, igy a nevelés utján legjobban formálható és patológiás esetek kivételével ennek kialakulásában nincs szerepe az öröklésnek.

- a második feladatkört abban foglalhatnók össze, hogy az embert alkalmassá kell tenni pályájára. ebben benne van a szakmai képzés, nevelés és oktatás, az iparitanulóképzéstől a betanitott és a szakmunkások nevelésén át egészen a vezetők kiképzéséig.

- végül a harmadik feladatkör a szükebb értelemben vett üzemi lélektan munkaterülete, amely a már dolgozó emberrel foglalkozik. ide tartozik a munkahely és a munkafolyamat tárgyi adottságainak, a gépi konstrukcióknak, a munkahelynek, az időbeli tényezőknek és a munkamozgásoknak elemzése. a munkapszichológia egyik igen fontos területe az emberi környezet, tehát a különböző munkatársi viszonylatok, mint például az egyszintü munkatársi kapcsolatok, /brigádtagok, stb./ valamint a vertikális, tehát alá- és fölérendeltségi viszonylatok vizsgálata. olyan kérdésekrl van itt szó, hogy milyen legyen a vezetés és az irányitás, valamint a vezetők és a beosztottak, az egyes munkacsoportok tagjainak kapcsolata, a munkakollektivák nagysága és szervezete, egyáltalán az egész munkahely szociális klimája.
/folyt.kv./

10.55
11.13

a dolgozók hozzáállása ugyanis jórészt ezeknek a tényezőknek függvénye. az örömmel végzett munka, saját fontosságának és elismerésének tudata nemcsak a munkás egyéni boldogsága szempontjából fontos, hanem kedvezően hat a termelékenységre is.

- az üzemi lélektan iránti igény az utóbbi években hazánkban is gyorsan nőtt. 1958-ig csak a közlekedés területén, a máv-nál alkalmazták a munkalélektant. 1958-ban a könnyüipar kérte pszichológus szakértők munkáját. ugyanebben az évben a müszaki egyetem ipargazdasági tanszéke a levelező tagozat hallgatóinak számára megkezdte a munkapszichológiai előadásokat. ma már a len- és a kenderiparban, hiradástechnikai és nehézipari üzemekben is alkalmaznak üzemi pszichológusokat, akik a vállalatvezetőség és a szakszervezet segitségével kutatják, hogyan lehet tovább javitani a munkafeltételeket, a dolgozók kapcsolatát munkajukhoz, munkatársaikhoz és vezetőikhez. az igények növekedéséhez hozzájárulnak a hazai szakirodalomban olvasható ismertetések és a külföldi folyóiratokból szerzett tájékoztatások is. a könnyüipari minisztérium budapesten, szegeden és győrött tanfolyamot rendezett a vállalatok igazgatói, főmérnökei és osztályvezetői részére, akik munkafiziológiai, szociológiai és lélektani előadásokat hallgatnak.

- befejezésül rá kell mutatnom, hogy a korszerü üzemi lélektan célja megfelel a szocialista társadalom törekvéseinek. a dolgozók megváltozott társadalmi helyzete és a szocializmusban folyton javuló élet- és munkakörülményeik előnyösen befolyásolják a munkához való hozzáállásukat, munkakedvüket is. a jól összehangolt, egymást a munkában, a tanulásban és a magánéletben is segitő szocialista brigádok gyakorlata - bár korántsem a pszichológia kezdeményezésére alakultak meg - teljes összehangban áll a korszerü üzemi lélektan tudományos megállapitásaival is. /mti/

-.-

10.55
11.15

bb 29. vas megyei tanácsi dolgozók, vasutasok, gyári és mezőgazdasági technikusok az egyetemek padjaiban

vid hné-lm fm

1961. julius 4.

vas megyében is nagy a tanulási kedv a dolgozók körében. igen sokan - egyetemeken, főiskolákon szereznek magasabb képzettséget. a tanácsok végrehajtóbizottságának tagjai közül például 24-en tanulnak jogi, közgazdasági egyetemeken, főiskolákon. a tanácsapparátus dolgozói közül 52-en járnak főiskolákra. számos párt-, szakszervezeti és más tömegszervezeti vezető is egyetemeken, főiskolákon szerez magasabb képzettséget. az üzemi technikusok közül többen mérnöknek készülnek levezető uton. a szombathelyi máv igazgatóság területén dolgozó vasutasok közül 36-an járnak egyetemekre. hasonlóképpen nagy tanulási kedv tapasztalható a mezőgazdasági technikusok, a középfoku képesitéssel rendelkező agrár szakemberek körében. mintegy félszázan bővitik ismereteiket mezőgazdasági akadémiákon, mezőgazdasági gépészmérnöki karon, kertészeti, szőlészeti főiskolán. nagyobb szakmai tudásuk hasznossága már tanulás közben is érzékelhető a gazdaságokban. az egyszakos városi és falusi pedagógusok jelentékeny része főiskolára, egyetemre jár.

a levelező hallgatók támogatásáról messzemenőleg gondoskodnak vas megyében. a mezőgazdasági mérnökhallgatókat a legjobb szakemberek segitik a tanulásban. a vasutasoknak korrepetálási központot szerveztek szombathelyen s hetente megbeszélik a tanultakat. a joghallgatók is képzett jogi szakemberektől kérhetnek felvilágositást. /mti/

-.-

bb 33. kedden kilónként 3 forinttal szállitották le az alma paradicsom árát

i nj/jólm ká

1961. julius 4.

a nagyvásártelepre kedden reggel 29 vagon és 78 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállitmányok igy oszlottak meg: 6 vagon burgonya, 1 vagon főzőhagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 8 vagon főzőtök, 1 vagon meggy, 1 vagon citrom, 6 vagon tojás és 1 vagon vágottbaromfi. tehergépkocsival sok friss gyümölcs érkezett.

az állami élelmiszerboltok kilónként 3 forinttal szállitották le az alma paradicsom árát, vagyis az eddigi 16 forint helyett 13 forintért árusitották. mérsékelték még a főzőtök, a zöldbab és a gyalult tök árát is. a főzőtököt kilónként 80 fillérért, a zöldbabot 4.40, a gyalult tököt pedig 2 forintért adták./mti/

-.-

11.04
11.20

bb 30, százötven féle bogyósgyümölcs-hibridet szüreteltek le fertődön - nemesitik a bőven termő feketeribizlit és a keményhusu málnát

i ie/lm-ká

1961. julius 4.

a bogyósgyümölcsök termőterülete öt év alatt a mostaninak több mint kétszeresére növekszik. itthon is mind többen fogyasztják, külföldön pedig szinte korlátlanul vásárolnák akár nyersen, akár dzsemnek, szörpnek feldolgozva a málnát, szamócát, ribizlit. az igények kielégitéséhez azonban nemcsak több, hanem még izletesebb, szebb, könnyebben szedhető és szállitható gyümölcs is kell.

fertődön, a hazai bogyósgyümölcs-nemesités központjában 150 féle málna-, szamóca és ribizli-hibrid termésének ,,szüretét,, fejezték most be. ezekből a hibridekből alakul majd ki az a néhány uj fajta, amely egyaránt megfelel a nagyüzemi termesztés a és a fogyasztói izlés követelményeinek. a hibridek szőlőit a világ minden részéből összegyüjtött, csaknem négyszáz fajtát számláló gyüjtemény legjobbjaiból válogatták össze. a szokásos fajtakeresztezés mellett alkalmazzák a nemesités legujabb módszereit is: néhány uj málna- és szamóca-hibridet például beltenyésztéses heterózis-nemesitéssel állitottak elő. az uj fajtákban rögziteni akarnak olyan tulajdonságokt is, amelyeket sehonnan sem lehet biztonságosan átörökiteni, ezért ezeket - mint a nagy termékenyülési és ellenálló képességet - ugynevezett mutagén kezeléssel: röntgen-besugárzással vagy kémiai beavatkozással alakitják ki.

a bogyósgyümölcsök ,,sztárja,, most az egyelőre még kevéssé elterjedt feketeribizli. várható nagy népszerüségét kellemes ize, sajátos zamata mellett annak köszönheti, hogy nemcsak a citroménál jóval több c-vitamint tartalmaz, hanem p- vitamin-szerü anyagokat is, amelyek fokozzák a véredények rugalmasságát. a fertődi kutatók külföldi, főként német és holland fajták közül már meghonositottak és elterjesztettek néhányat; ezek holdanként 30-35 mázsa termést adnak. az uj hibridektől, amelyek egyrészét fekete- és piros, illetve vadribizli keresztezésével állitották elő, 40-50 mázsás termést várnak. az uj málna fajták kialakitásához szintén igénybevettek idegen gyümölcsöket. a különböző vadmálnák és a japán szeder ,,örökségeként,, érik el, hogy az uj málnafajta olyan bőven teremjen, mint az e 401-es és olyan nagy gyümölcsöket adjon, mint a mailling promise, - ez most a két legjobb málna-fajta, - emellett keményhusu és a betegségekkel szemben rezisztens is legyen. vegyszeres kezeléssel előállitották a kétszeres kromoszóma-számu tetraploid-málnát is; ez jobban termékenyül, több termést ad.
/folyt.köv.

11.15
11.40

bb 34. husz-harminc méteres ,,széloázisok,, a budapesti kánikulában

i tz-gg-lm vg 1961. julius .

kedden ismét kánikula árasztotta el budapestet. a hőség nyomasztó hatását még csak fokozta a majdnem teljes szélcsend. sokan vettek azonban észre egy különös jelenséget. a forró utcákon járva néha 100-150 méteres teljes szélcsend után egy 20-30 méteres kis terület következett, ahol kellemesen üditő szél hűsitette a járókelőket, majd megint jött a fullasztóan meleg, szélcsendes zóna. feltűnő volt az is, hogy ezek a kis, szeles, ,,oázisok,, perceken át változatlanul egy helyben maradtak.

a magyar távirati iroda munkatársának érdeklődésére a jelenség magyarázatát tardos béla meteorológus, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársa a következőkben adta meg.

közvetlenül a földfelszinen a levegő sohasem melegszik teljesen egyenletesen. aszerint, hogy a talajt aszfalt, kő, vagy homok burkolja- e és hogy milyen rajta az esetleges növényzet, - száraz fű, vagy él ő, zöld gyep, esetleg bokor - egymástól 20-30 méternyire 2-3, sőt 4 fokos hőmérsékletkülönbségek is előfordulnak. az aszfalt és a kiszáradt növényzet például igen gyorsan melegszik fel és ugy ontja magából a hőt, mint egy fűtőtest. az élő, zöld növények viszont a felvett meleget párolgásra használják fel.

az ilyen különböző hőmérsékletü légtömegek érint kezésénél azután a levegő mindig mozgásba jön. a legerősebben felmelegedett levegőtömegek függőlegesen emelkednek felfelé - itt érezzük a szélcsendet - helyükre viszont vizszintesen áramlik a környezetből a néhány fokkal hűvösebb levegő. a hőmérséklet- különbség mindössze 2-3, esetleg 4 fok, de az ember mégis hűvösebbnek érzi a szelet. ennek egyik oka az, hogy a test párolgási hőveszteségé ilyenkor nagyobb, de van egy másik ok is. testünk közvetlen közelében ugyanis egy ,,levegőhüvely,, keletkezik, amely szélcsendes időben huzamosabb ideig marad szorosan hozzánktapadva, s a testmelegtől még jobban felmelegszik. a szél azonban ezt a ,,levegőhüvelyt,, letépi rólunk, és minél ,,erősebb,, a szél, annál gyorsabb körülöttünk a levegő kicserélődése. igy például a 31 fokos szélcsendes környezetből a ,,csupán,, 27 fokos szeles területre érve, körülbelül 6-8 fokkal hűvösebbnek érezzük magunk körül a levegőt./mti/

-.-

11.40
11.15

bb 30. /százötven féle...folyt./-lm

a a fertődi kutató intézetben kidolgozták a bogyósgyümölcsök nagyüzemi termesztési technikáját is. eszerint a szedés kivételével valamennyi munkafolyamat gépesithető, s igy az állami gazdaságokban, s az elegendő munkaerővel rendelkező termelőszövetkezetekben kifizetődő a bogyósgyümölcsök termesztése a kutató intézet ehhez a legjobb fajtákból szaporitóanyagot is ad. néhány esztendő multva évente 1000 hold betelepitésére elegendő málna-sarj és szamóca-tő kerül ki fertődről, az uj fekete-ribizlifajtákból pedig az ország egész szükségletét ki tudják majd elégiteni./mti/

-.-

bb 31. az egyenlitő vándorlása angliától mai helyéig - a földnek miért csak az északi félgömbjén van kőszén

i tz/sze-lm vg 1961. julius 4.

földünk kőszénkészlete - amint ez a statisztikai adatokból kiderül - tulnyomó többségében az északi félgömbön található, az egyenlitőtől délre kőszénkészlet alig-alig akad. brazilia például kőszén hiján egyszerüen képtelen otthon feldolgozni rendkivül gazdag vasércvagyonát. a kőszénkészlet aránytalan eloszlásának okát dr. kriván pál geológus, az eötvös loránd tudományegyetem földtani tanszékének adjunktusa a következőkben vázolta a magyar távirati iroda munkatársa előtt.

- jóllehet a föld nagy kőszéntelepei részint a trópusi állandó esők övében, részint azon kivül, a szubtrópusi partvidékek és mocsarak, lápok buja növényi tenyészetéből alakultak ki, valóban feltünő, hogy a föld kőszénkincse ma tulnyomórészt a mérsékelt övben fekvő, sőt annál is északibb területeken helyezkedik el. ennek magyarázatát a földtörténeti multt események világitják meg.

- a földtörténeti ókor végén - mintegy 200-260 millió évvel ezelőtt - a nagy kőszéképződés korában ugyanis az akkor még amerikával egységet alkotó euráliát és afrikát az egyenlitő a mai mexikói öböltől északra, anglián, közép-németországon, szilézián kere szül nagy ivben hátsó-indiáig szelte át. amint a kontinensek később távolodtak egymástól és lassan kialakult az atlanti óceán, ugyanolyan mértékben közelitette meg mai helyzetét az egyenlitő a föld tengelyének helyzetváltoztatása, vagyis a pólusok vándorlása folytán. ennek eredményeként a korábban trópusi helyzetben felhalmozott és eltemetett ősvegetáció folytonosan északibb helyzetbe került és vele együtt az azóta képződött kőszéntelepek is, amelyek közül a tatadorogi medence kőszene például az egykori szubtrópusi körülmények rögzitője .
/folyt.köv.

12.00
12.18

bb 31. /az egyenlitő...folyt./-lm

mai szemmel nehéz elképzelnünk, hogy a forró éghajlatu afrika és dél-amerika középső és déli részein a nagy kőszénképződés korában, a karbon-időszakban hatalmas eljegesedés volt, mindez azonban könnyen megérthető, ha az egyenlitő akkori helyzetét tekintjük és meggondoljuk, hogy a déli sark azidőtájt az egységes dél-amerika-afrika déli végének közelében feküdt.

- az egyenlitő dél felé tolódása után azonban a déli őskontinensek földtani fejlődése, még a kedvező éghajlati adottságok ellenére sem volt alkalmas a kőszéntelepek ,,alapanyagát,, adó siklápok kialakulására. nem tette ezt lehetővé e területek azóta észlelt lassu kiemelkedése sem, hiszen az egykori lápok eltemetődése, a külvilágtól való elzárása csak süllyedő területen jöhetett létre. a kiemelkedő területeken ugyanis a lápokban felhalmozott szervesanyag lepusztul, még mielőtt a kőszénképződés folyamata megkezdődhetnék./mti-

-.-

bb 36. kedden délelőtt kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter ünnepélyesen megnyitotta a szocialista országok vasutügyi miniszterein 6. konferenciáját

t hbj-lm sze- vg 1961. julius 4.

a szocialista országok vasutügyi miniszterei az idén julius 4-8. között budapesten tartják meg szokásos évi konferenciájukat. a tanácskozáson résztvesznek albánia, bulgária, csehszlovákia, kina, korea, lengyelország, mongólia, német demokratikus köztársaság, románia, szovjetunió, vietnam és magyarország közlekedésügyi miniszterei, illetve miniszterhelyettese, közlekedési szakemberek.

a vasutügyi miniszterek 6. konferenciáját kedden délelőtt a gellért-szálló nagytermében ünnepélyesen nyitották meg. a megnyitón megjelent kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter, földvári lászló, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, németh józsef miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, valamint henryk drazkiewich, a vasutak nemzetközi együttmüködési szervezetének elnöke, továbbá a hazánkba érkezett miniszterek, miniszterek, miniszterhelyettesek, delegációk,

/folyt.köv.

12.10
12.20

bb 36. /kedden délelőtt....folyt./-lm

kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter megnyitó beszédében hangsulyozta: az oszzsd - a vasutak nemzetközi együttmüködési szervezetében - képviselt közlekedési ágak vezetői ezuttal hatodszor tartják meg miniszteri konferenciájukat, hogy szorosabbra vonják szakmai kapcsolataikat. ezek a kapcsolatok már eddig is eredményesek voltak és jelentős mértékben segitették a nemzetközi vasut-, gépkocsi - és közuti közlekedés problémáinak megoldását. ezek a tanácskozások a szakmai kérdések rendezésével országaink és népeink közötti szoros kapcsolatot erősitik. végezetül kossa István a magyar forradalmi munkás paraszt kormány és a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében üdvözölte a konferencia részvevőit.

az ünnepi megnyitó után a konferencia részvevői megkezdték az érdembeli tárgyalásokat. számos, a közlekedés fejlődésével kapcsolatos problémát vizsgálnak meg, így például a gyorsan romló áruk továbbitására nemzetközi gyors- tehervonatok inditását, közös határállomások kiépitését, egységes tarifarendszer kialakitásával kapcsolatos tennivalókat, sok olyan müszaki problémát, amely elősegiti a biztonságosabb, kényelmesebb utazást, az áruk gyorsabb továbbitását./mti/

-.-

bb 35. százezer hold kapott mesterséges csapadékot a kánkulában - megkezdődtek a müanyag-öntözőcsövek nagyüzemi kisérletei

i ie-lm ká 1961. julius 4.

junius végéig a mezőgazdaság öntözésre előirányzott területének általában egyharmada kap mesterséges csapadékot - az idén azonban már a terület ötven százalékára juttatták el a vizet. a gyorsabb ütemnek nemcsak az az oka, hogy a májusi esős heteket kivéve, kora tavasztól kezdve száraz az időjárás, hanem az is, hogy a tavaszi gépszemlék eredményeképpen az öntözőmüveket és berendezéseket csaknem mindenütt időben üzembe tudták helyezni.

most már az is látható, hogy a mezőgazdaság az idén tulteljesiti az öntözéses gazdálkodás tervét: az előirányzott 195.000 hold helyett az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek 200.000 holdra kötöttek szerződést. a takarmány-ellátás szempontjából biztató hogy a szántóföldi takarmánynövények, a rétek és legelők mintegy tizezer holddal nagyobb területen kapnak mesterséges csapadékot. /folyt.köv./

12.20 12 35

bb 37. időjárásjelentés

gg-lm

1961. julius 4.

a meteorológiai intézet jelenti kedden, julius 4-én 13 órakor:

mérséklődik a meleg

nyugat-és észak-európa nagy része már a kelet felé előre törő hűvös légtömegek uralma alá került. közép- és kelet-európa időjárása még napos, csendes, száraz.

hazánkban hétfőn nappali felhőképződés volt, csapadék nélkül. a hőmérséklet országszerte 30 fok fölé emelkedett, kedd hajnalban pedig 13-18, egyes helyeken azonban csak 20-25 fokig süllyedt. a nap általában 11-15 órát át sütött.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 26.8 fok volt, 5.5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. kedden 12 órakor budapesten a hőmérséklet 32 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 759 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatu.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 27 fok.

várható időjárás szerda estig: kedden napos, meleg idő. éjjel és szerdán felhőátvonulások, néhány helyen záporeső, zivatar. mérsékelt, később megélénkülő délnyugati, majd nyugati, északnyugati szél. a meleg nyugat felől mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 14-18, egy-két helyen 18 fok felett. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között.

előrejelzés a balaton területére szerda reggelig: megélénkülő északnyugati szél. kedden kevés felhő, száraz idő, éjjel felhőátvonulások záporeső, zivatar valószinű. a hőmérséklet napnyugtakor 27, hajnalban 18 fok körül lesz.

távolabbi kilátások: csütörtök-pénteken északi szél, hűvösebb idő.

a duna vizállása budapestnél kedden délelőtt 11 órakor 406 centiméter./mti/

-.-

13.15 13^{25}

bb 35. /százezer hold kapott...folyt./-lm

öntözéses gazdálkodásunk az idén nemcsak mennyiségileg növekszik tovább, hanem módszereiben is mind inkább megfelel a korszerű mezőgazdasági nagyüzemek igényeinek. a legmodernebb, leghatékonyabb öntözési mód, a permetező öntözés aránya most már 30 százalék. jelentős szám ez, mert a legfejlettebb öntözéses gazdálkodással rendelkező országokban is legfeljebb 15 százalékot ér el ez az arány. a permetező öntözés egyik legkorszerübb, müanyagcsöves berendezését kisérletképpen most szerelték fel a sárközi állami gazdaságban, s a következő hónapokban már hetven ilyen berendezést kapnak az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek. most próbáltak ki egy ujabb konstrukciót: ennél a csöveket könnyü, göngyölithető, egyszerüen hordozható müanyagtömlők helyettesitik./mti/

-.-

bb 38. az első napon több mint 100 mázsa kajszibarackot szedtek le a balatonboglári önkéntes ifjusági épitőtábor tagjai

vid ká/j-lm j

1961. julius 4.

hétfőn reggel megkezdődött a munka a somogyi nyári önkéntes ifjusági épitőtáborokban. balatonbogláron 220 veszprém megyei középiskolás lány vesz részt a kajszibarack szedésben. a leányok már az első napon a rekkenő hőség ellenére több mint 10 mázsa kajszibarackot szedtek le a fákról. kedden reggel egy nagyobb csoport hozzálátott a szőlőkötözéshez, mig a többiek folytatták a gyümölcsszedést és válogatást. ifjusági épitőtábort állitottak fel a balatonujhelyi állami gazdaságban is, ahol 280 leány segédkezik a zöldbab és a kajszibarack szedésénél. az első munkanapon több mint 20 mázsa zöldbabot és 50 mázsa kajszibarackot raktak ládákba./mti/

-.-

13.40

14.10

bb 39. gyors közbelépéssel többszáz hold termését mentették meg a szolnoki tüzoltók

vid ká/j-lm hk 1961. julius 4.

hétfőn délelőtt a szajoli vörös csepel termelőszövetkezet földjein a traktor szikrájától kigyulladt a kombájn-szalma. a határban dolgozók azonnal értesitették a szolnoki tüzoltókat, akik két autóval percek alatt a helyszinre érkeztek. ekkor már mintegy 10 mázsa szalma állt lángokban. a tüze szomszédságában 60 holdon rendekben feküdt az őszi árpa, körüskörül pedig többszáz holdon még learatatlanul állt a gabona. a tüzoltók gyors közbelépésének köszönhető, hogy sikerült a többszáz hold termését megmenteni. a vizsgálatnál megállapitották, hogy a traktornak szabályos szikrafogója volt, igy az erőgép vezetője nem hibáztatható a tüzesetért. ugyancsak a szolnoki tüzoltók gyors közbelépésének köszönhető, hogy lokalizálták a tószegi dózsa tsz-ben a traktor szikrájától keletkezett tüzet. az itteni tüzesetért azonban már a traktoros felel, mert nem tartotta meg az előirásokat. /mti/

-.-

bb 40. megérett a kecskeméti kajszi

vid ká/j-lm hk 1961. julius 4.

a kiskunság vidékén a sárgabarack után megérett a kajszibarack, amely ugyancsak kiváló termést igér. a szedést megkezdték, s kecskemét környékéről eddig több mint 2500 mázsa gyümölcsöt szállitottak a felvásárló telepekre. a kajszibarack minősége is kitünő./mti/

-.-

bb 42. 30-36 fokos hőségben dolgoznak az aratók - a rekkenő hőségben sem csökkent a gabonabetakaritás üteme

vid ö kz/j-lm mi 1961. julius 4.

a hőmérő higanyszála már több mint egy hete nem süllyedt 30 fok alá. az egyébként is a legnehezebb fizikai munkák közé számitó aratás ebben a nagy hőségben fokozott erőfeszitéssel követel a mezőgazdasági üzemek dolgozóitól. mint a legfrissebb vidéki jelentésekből kiderül, a rekkenő hőség ellenére sehol sem csökkent a betakaritás üteme. az állami gazdaságokban kora hajnaltól késő estig munkában vannak a rendrevágó gépek és a kombájnok. többhelyütt igy szolnok és győr- sopron megyében, megszervezték az éjszakai kombájnaratást is. az állami gazdaságok főigazgatóságához érkezett legujabb jelentések szerint az állami gazdaságok már teljes gabona vetésterületük több mint egyharmadáról betakaritották az általában bőséges termést. az őszi árpa aratása közvetlenül a befejezés előtt áll: országosan mintegy 90 százalékát vágták le. több megyében - tolna, somogy, győr-sopron, vas és hajdu-bihar -valamennyi állami gazdaság végzett az őszi árpa aratásával. a gépek zömét most a buza aratására csoportositották át, ugyanakkor sokhelyütt vágják már a rozsot, a tavaszi árpát, egyes helyeken pedig már a zabot is. a buzát az összterméterület 20 százalékáról takaritották be eddig az állami gazdaságok. a betakaritás ütemére jellemző, hogy naponta több mint 10.000 hold termését hordják magtárba.

a gyorsiramu gépi aratást valamennyi gazdaságban nyomon követi a kombájnszalma letakaritása és a szántás. a jelentések szerint eddig a learatott terület 40 százalékáról takaritották le a szalmakupacokat, a terület több mint 25 százalékán, megközelitőleg 24.000 holdon, lebuktatták a tarlót, további 8000 holdat pedig mélyszántással készitettek elő az őszi kalászosok alá.

/folyt.köv./
15,00

bb 42. /30-36 fokos...1. folyt./-lm

az állami gazdasági kombájnosok hagyományos versenyében eddig 22-en haladták tul a 30 vagonos teljesitményt. a versenyben jelenleg zong attila, a debreceni állami gazdasági kombájnosa az első 4852 mázsás teljesitményével . a második helyet kunkli péter, az ebesi állami gazdaság kombájnosa szerezte meg. 4733 mázsa terményt takaritott be eddig. alig 20-30 mázsás különbséggel következnek a rangsorban méhes János, az ebesi állami gazdaság , gelén sándor és ifju kovács lajos, a berettyóujfalusi állami gazdaság kombájnosai.

győr és heves megye után kedden tolna, vas és borsod megyei szövetkezeti gazdaságok végezték az őszi árpa aratásával. tolna megyében a gépállomások és a szövetkezeti gazdák 26.000 holdról vágták le a termést. a gépállomások 93 aratógépe, 99 kombájnja és 30 rendrearatója szinte megállás nélkül dolgozott az elmult héten. 20 kombájn éjszaka sem hagyta abba a munkát, a többi pedig általában 16-18 órát dolgozott naponta. ezzel a megfeszitett munkával sikerült minimális szemveszteséggel betakaritani a nagy melegben szinte napok alatt általánosan beérett termést. az őszi árpa aratás befejeztével kedden már 150 gép aratta a megyében a buzát, amelyből eddig összesen 5000 holdat vágtak le. vas megyében a betakaritott őszi árpa 60 százalékát már el is csépelték. a cséplési eredmények szerint a hozamok átlagosan mintegy 2 mázsával nagyobbak a tavalyinál. rábakovácsiban például az előző évek 6-7 mázsás átlagával szemben az idén holdanként átlagosan 16.4 mázsa őszi árpát takaritottak be. hasonló, a megyei átlagot meghaladó, hozamot értek el kemenesmagasiban is. itt a korábbi évekhez viszonyitva megduplázódott a termés. bükön 15 mázsával, jákon 16 mázsával, celldömölkön a béke tsz-ben pedig 20-22 mázsával fizette vissza az őszi árpa a gondos talajelőkészitést és ápolást. kiemelkedő terméseredmények et értek el borsod megye több közös gazdaságában. az emőd községben gazdálkodó termelőszövetkezetek például átlagosan 25 mázsát takaritottak be őszi árpavetésük minden holdjáról. ugyanennyi termett a hejőbábai uj élet tsz földjein. a szerencsi lenin és bőcsi petőfi termelőszövetkezetben az átlagos hozam meghaladta a 22 mázsát. szerte a megyében vágják a buzát. kedden már a megye leghüvösebb éghajlatu vidékén, a putnoki és az edelényi járás dombok közé huzódó földjein is vágták a kenyérgabonát. különösen jól tudják használni ezen a nehéz terepen a szovjet gyártmányu kombájnokat. az aratásban elért jó eredmények mellett különösen feltünő, hogy többhelyütt elmaradtak a növényápolással.

/folyt.köv.

15,24

bb 42. /30-36 fokos...2.folyt./-lm

több mint 3000 hold még kapálatlan a megyében. a bodrogolaszi termelőszövetkezetben 250 hold napraforgót és 165 hold kukoricát kell még megkapálni. a mezőkövesdi buzakalász termelőszövetkezetben 400 hold kukorica vár gyomtalanitásra. a járási tanácsok mezőgazdasági szakemberei most munkaerő átcsoportositás szervezésével igyekeznek segiteni a növényápolásban elmaradt közös gazdaságokon.

győr-sopron megyében napok óta 34-36 fokot mutat a hőmérő. a rekkenő hőségben gyorsan érnek a kalászosok. igyekezni kell a betakaritással, nehogy meginduljon a szempergés. az aratógépkezelők és kombájnosok minden nap tulteljesitik a normájukat. sok olyan kombájnos van a megyében, aki egy hét alatt több mint 100 holdról takaritotta be a termést. pós János, a téti gépállomás kombájnosa kedden már a 300. holdról szedte fel és csépelte el a rendrevágott gabonát. 33 vagon szemet szállitottak el eddig a kiváló kombájnos gépével. ugyancsak a téti gépállomáson dolgozik horváth bertalan, aki 270 holdról 30 vagon gabonát csépelt el. a kombájnosok mihelyt a harmat felszáll, megindulnak gépeikkel, és legtöbbször éjfélig se hagyják abba a munkát.

somogyban kedden estig több mint 70.000 holdról takaritották be a termést. többhelyütt dolgoznak a megyében a cséplőgépek is. a répáspusztai első ötéves terv termelőszövetkezetben, ahol a buzának is már csak 30 százaléka vár aratásra, rögtön az első napont 110 mázsa árpát csépeltek el. az aratás, cséplés előrehaladtával egyre több gabonát értékesitenek a megye közös gazdaságai. már eddig több mint 100 vagon őszi árpa és buza került az állami magtárakba. csupán a ságvári egyetértés termelőszövetkezet majdnem 10 vagon buzát adott el a terményforgalmi vállalatnak.

hősiesen helytállnak a mezei munkában az asszonyok. komárom megyében az elmult napokban körülbelül 10.000 asszony és leány dolgozott a földeken, a hét elején azonban még mintegy 2000 kapcsolódott be a közös munkába. ,,a kettős müszak,, rájuk most nagyobb terheket ró, mint a városban dolgozó asszonyokra. egy-két község kivételével ugyan már mindenütt van állandó - vagy idény napköziotthon, de a főzés, mosás, takaritás akkor is az ő gondjuk, amikor a legtöbb helyen már hajnali 3-4 órakor kezdődik a munka a földeken.

/folyt.köv./

15,35

bb 42. /30-36 fokos...3.folyt./-lm

a nagyigmándi jókai termelőszövetkezetben 50 asszony és leány kedden már hajnali 4 órakor megkezdte a szénagyűjtést. a kisbérbattyánpusztai virágzó termelőszövetkezetben az aratás ideje alatt az asszonyoknak hajnali 3-kor kezdődik a nap. a tatai augusztus 20. termelőszövetkezetben jórészt az asszonyok és leányok érdeme, hogy az aratás kezdetéig gyomtalanitották a kapásokat. a szövetkezetben most a családtagokkal együtt mintegy 70 asszony és leány segit az aratásnál és a szénabetakaritásnál. a sok szorgalmas nő közül is legfáradhatatlanabb a ,,kerékpáros,, csapat, amelynek tagjairól különös elismeréssel beszélnek a termelőszövetkezet vezetői. madarász istvánné, a munkacsapat vezetője két ember munkáját is elvgézi: naponta 100 keresztet hord és rak össze az aratók után, esténként 2.2 munkaegys éget irnak be a könyvébe ezekben a napokban.

a baranyai termelőszövetkezetek gabonatábláin mintegy 400 kombájn és aratógép dolgozik . a gépek, mivel a termés fokozatosan érett be, mindeddig győzték a munkát, az utóbbi napokban azonban a szárazság és a rekkenő meleg következtében egyszerre aratásra érett a gabona, s igy szükségessé vált a kézikaszások munkába állitása. a pécsi járásban, ahol 19.000 hold gabonát kell betakaritani, a gépek csak 9000 holdról vágják le a termést, a többi a kézikaszásokra marad. ezekben a napokban már 600-700 szövetkezeti gazda aratja az őszi árpát és a buzát. a kézikaszások száma napról-napra gyarapszik. az olaszi május 1. tsz csaknem félezer hold gabonájának betakaritását sem győzik a gépek, ezért most 50 szövetkezeti gazda is kezébe vette a kaszát. hajnaltól késő estig vágják a termést. a kánikula ellenére naponta átlagosan 1000-1200 négyszögölet vágnak le, de vannak olyan kaszások is, akik napi egyholdas teljesitménnyel dicsekedhetnek. a kézi aratók ezekben a napokban 2-3 munkaegységet is szereznek.

békés megyében a sarkadi járásbeliek a legjobb kaszások között emlegetik. a jó hirnévre az idén is rászolgálnak. a hét eleje óta a kombájnok és az aratógépek mellett már több mint 1800 aratópár dolgozott a járás szövetkezeti gazdaságaiban. a ménkereki nicolae balcescu termelőszövetkezetben 400, a sarkadi kossuth-tsz-ben több mint 500 aratópár vághta a rendet. a legfárrább déli órákban sem hagyták abba a munkát./mti/

-.-

15,45
16-

bb 47. német és csehszlovák főiskolások töltik gyakorlati idejüket a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián

vid fm/tr vm fm 1961.julius 4.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémiára öt utolsó éves hallgató és egy vezető tanár érkezett a jénai friedrich schiller tudományegyetem mezőgazdasági karáról, hogy gyakorlati idejüket itt töltve tanulmányozzák a magyar mezőgazdaság kutatási eredményeit és a nagyüzemi gazdálkodás módszereit. ugyancsak mosonmagyaróvárott tölti egyhónapos gyakorlati idejét öt brnoi egyetemista és egy tanár. a vendégek ellátogatnak több termelőszövetkezetbe is és megismerkednek több mezőgazdasági kutató intézet munkájával./mti/

- . -

bb 48. gyufával játszó kisfiu tragikus halála

vid hné vm fm 1961.julius 4.

a fejér megyei bodajkon, a rákóczi ut 28.számu ház udvarán lévő nádfedeles istálló leégett, s a padláson, az üszkös gerendák alatt találták meg a 4 éves fürész gyurikát, aki a tüzet okozta. a kisfiu gyufát szerzett és azzal a padláson játszott. tizennégy éves bátyja, aki segitségére sietett szintén sulyos égési sebeket szenvedett./mti/

- . -

bb 49. pedagógusok eszperantó nyelvtanfolyama miskolcon

vid hné vm fm 1961.julius 4.

kedden ötven miskolci illetve borsod megyei pedagógus részvételével eszperantó nyelvtanfolyam kezdődött miskolcon. a tanfolyam célja, hogy a pedagógusok az eszperantó nyelv alap elemeivel megismerkedve, további tanfolyamokat tarthassanak a nemzetközi nyelv iránt mind nagyobb számban érdeklődő fiatalokoknak. a tanfolyamot baghy gyula, a világszerte ismert eszperantista iró és költő, a magyar eszperantó szövetség elnöke vezeti./mti/

- . -

15,50
16-02

bb 41. magyar-olasz kereskedelmi tárgyalások budapesten

sze-lm vg

1961. julius 4.

dr. pierluigi alvera rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével 11 tagu olasz kormánydelegáció érkezett budapestre kereskedelmi tárgyalások folytatására./mti/

- -.-

bb 43. gyakran 45-50-60 fokos melegben is helytállnak a kazánfütők és a kemencekezelők - nemcsak védőitallal, hanem vízfüggönnyel, ventillátorokkal, elszívóberendezésekkel is védekeznek a forróság ellen

ö hbj/sb/sze-lm vg

1961. julius 4.

forró a nyár a szabadban is, de még melegebb a kazánok és a kemencék mellett, ahol nemcsak a nap, hanem a láng heve is tüzel, forróságot sugároznak a kemencefalak. a hajók mélyén a széntüzeléses kazánok mellett 40-45 fokot is mérnek. a szent István-, a szabadság- hajón s több vontatóhajon és csavargőzösön még szénnel ,,etetik,, a kazánokat, s ilyen helyen óránként 10-12 mázsa szenet is be kell lapátolni a ,,tűztérbe,,. az egyik legnehezebb munka rostély tisztítása, a salak és a hamu locsolásával, gyorsan képződik ugyanis a gáz. gondoskodni kell arról is, hogy megfelelően keverjék a hajófűtők a szenet. a pakuratüzeléses hajóknál sem könnyebb sokkal a helyzet. igaz, hogy a fűtőkre nem vár kemény fizikai munka a kazánok mellett azonban körülbelül 5o fok a meleg, s a különböző műszerek közvetlenül a kazán mellett találhatók. nem menekülhetnek el a forróság elől tehát a pakuratüzeléses hajóknál sem a dolgozók, ott tartózkodnak a hajók mélyén, ahol gyenge a légáramlás. a műszaki vezetők igyekeznek segíteni: négyóránként váltják a hajófűtőket, akiket a váltás után a zuhanyozó vár. a lehetőségek szerint javítják a mesterséges szellőzést is, s ami ugyancsak fontos bőséges az ellátás, ami ilyen nehéz fizikai munka esetén nagyon is szükséges.

nehéz a munkájuk a mozdonyvezetőknek, fűtőknek is. a mozdonyvezetőnek figyelnie kell a mozdony műszereit, s a melegről ki kell hajolnia a légáramlásba, hogy lássa a pályát, jelzőket. a fűtőnek állandóan tüzelnie kell. egy óra alatt 25-30 mázsa szenet kell szétszórnia a rostély fölé, több négyzetméternyi területre, s percenként kell kinyitnia a kazánajtót, amelyből szinte ömlik a meleg. 45-50 fokot mérnek a mozdonyfűtők, mozdonyvezetők munkahelyein, az ugynevezett ,, mozdonysátorban,, s ami még külön kellemetlen jelenség: nem egyenletesen éri a testet a meleg, könnyen megcsapja a dolgozó hátát a ,,huzat,,. a ferencvárosi fűtőház vezetői azonban hangsulyozták, hogy a mozdonyfűtők, mozdonyvezetők ebben a forróságban is jól dolgoznak, igyekeznek pontosan továbbitani a szerelvényeket. kevés lehetőség nyilik a meleg elleni védekezésre, hiszen a kazán előtt ha fel is lehetne szerelni egy kis ventillátort, - nagyon kevés segitséget nyujtana. óránként fél liter szódavizet kapnak, s a végállomásokon természetesen zuhanyozási lehetőségekről gondoskodnak a fűtőházak vezetői.

/folyt.köv./

16,20

bb 43. /gyakran 45-50-60 fokos...folyt./-lm

akik a mindennapi kenyerünkről gondoskodnak, azoknak is sok nehézséget okoz a kánikula. a pékségekben a kemencék mellett körülbelül 50 fokos a hőmérséklet. mint a 2. kerületi sütőipari vállalat vezetői elmondották, nem is nagyon szerelhetnek fel olyan ventillátorokat, légmozgató berendezéseket, amelyek erős légmozgást idéznének elő. a nagy ,,huzat, ugyanis rontaná a tésztafélék minőségét. s a pékségekben dolgozók szinte teljesen pihenő nélkül dolgozzák le egyfolytában a nyolcórás munkaidőt. a tészta feldolgozása diktálja ugyanis a pékeknek a munkatempót. ennek ellenére sikerül kielégiteni az igényeket, mert a pékek ebben a nagy hőségben is helytállnak a kemencék mellett.

a bécsi uti téglagyárban a dolgozóknak be kell menni a téglaégető körkemence csakmen 60 fokos meleget árasztó kamrájába, hogy kocsikra rakva kihordják a kiégetett anyagot. csak két-három percig tartózkodhatnak a forróságban és sietve jönnek ki, hogy a szabadban találjanak enyhülést. a kánikula azonban alig frissiti a dolgozókat, de felhevült testüknek a szabadlevegő 30 fok feletti melege most mégis előnyösebb, mint télen, amikor könnyen meghülhetnek a gyors hőmérsékletváltozás miatt. a nagy hőfok-különbség csökkentése azonban állandó feladat. ezért a müszaki vezetők hordozható ventillátorral látták el a téglarakókat, hogy enyhitsék a forróságot a kemence kamrájában.

a kőbányai porcelángyár körkemencéinél is a kemencetérből kell kihordani a dolgozóknak a samott-tokban elhelyezett porcelánokat, szigetelőket. a kemencefülkében ilyen még a 70 fokot is eléri a hőség. a dolgozóknak aszbeszt-kesztyüt és bőrkötényt kell hordaniok, mert 150 fokos samott-védőtoot kell kézbevenniök. a védőital korlátlanul áll rendelkezésükre, de különböző müszaki megoldásokkal is küzdenek a forróság ellen. nemcsak friss levegőt fujtatnak a kemencébe, hanem nagyteljesitményü szellőzőberendezéssel mindjárt a meleget is kiszivják. hasonló berendezésekkel enyhiti a forróságot már a hollóházi, a pécsi és a herendi porcelángyár is.

/folyt.köv./

16,55

17-

bb 43. /gyakran 45-50-60 fokos...1.folyt./-lm

az üveggyárakban közvetlenül a kemencék mellé épített dobogón állva, 57-62 fokos hőségben dolgoznak az üvegfuvók. ajkán még a 70 fokot is meghaladja a forróság. ez a meleg a hőséghez hozzászokott szervezetet is bágyasztja és akadályozza a termelést. általában védőitallal és kisebb ventillátorokkal frissítik magukat a munkások. a tokodi üveggyárban korszerű védőberendezést építettek a kemence mellé. lemezfallal fogják fel a sugárzó hőt, s a meleget csövön vezetik ki a szabadba a hutacsarnok tetején, a kemence nyílásainál pedig víz-függönnyel zárják el a forróság utját. ezzel mintegy 40 fokra csökkentették a meleget a kemence mellett. az iparág vezetői úgy tervezik, hogy a tokodi tapasztalatok alapján a többi üveggyárat is fokozatosan felszerelik e korszerű berendezésekkel-/mti/

-.-

bb 46. hatvan mezőgazdasági szakember utazott a szovjetunióba

1 kz/hné-lm mi

1961. július 4.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete illetékes szakosztályának rendezésében hatvan mezőgazdasági szakember - tudományos dolgozó és tanár - utazott kedden nyolcnapos tanulmányutra a szovjetunióba. programjukban szerepel a kijevi mezőgazdasági akadémia és több tudományos intézmény munkájának tanulmányozása. megtekintik ezenkívül a moszkvai kiállítást, ellátogatnak néhány kolhozba és szovhozba./mti/

-.-

17,00
1710

bb. 50. átutazott budapesten csen ji kínai miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter

i ms/tr/gy/sr

1961. július 4.

a laoszi kérdés rendezéséről genfben tárgyaló nemzetközi értekezleten résztvett kínai delegáció egy része csen ji, a kínai népköztársaság miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere vezetésével hazatérőben kedden átutazott budapesten. ugyancsak a különrepülőgéppel utazott hoang van hoan, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a nemzetgyülés helyettes elnöke, a genfi tárgyalásokon résztvett vietnami delegáció külön tanácsadója.

a ferihegyi repülőtéren a küldöttség kállai gyula a minisztertanács első elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, dr. sik endre külügyminiszter, szarka károly külügyminiszterhelyettes, kovács zoltán, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, darvasi István, az mszmp központi bizottsága agit.prop osztályának helyettes vezetője, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt a fogadtatáson csei ce-min, a kínai népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, nguyen van hong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, továbbá a kínai és a vietnami nagykövetség tagjai.

a megérkezés után kállai gyula villásreggelit adott a vendégek tiszteletére a repülőtér épületében. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt vendéglátás alkalmával kállai gyula pohárköszöntőjében az mszmp központi bizottsága, a kormány és az egész nép nevében üdvözölte csen ji-t és a kíséretében levő többi kínai állami vezetőt.

- népünket őszinte barátság füzi a kínai néphez, - mondotta. örülünk sikereinek és azon vagyunk, hogy a barátság köztünk minél mélyebb legyen. a napokban az egész magyar nép nagy szeretettel, elismeréssel és nagyrabecsüléssel emlékezett meg a kínai kommunista párt megalakulásának 40. évfordulójáról. örülök annak, hogy most személyesen is kifejezhetem jókívánságaimat a nagy kínai testvérpártnak. engedjék meg, hogy minden jót, sok sikert, boldogságot kívánjak önöknek. vigyék el üdvözletünket a kínai népnek, a párt és az állam vezetőinek, mao ce-tung, liu sao-csi, csou en-laj, csu te elvtársaknak.

/folyt. köv./

16,40

bb 43. /gyakran 45-50-60 fokos...1.folyt./-lm

az üveggyárakban közvetlenül a kemencék mellé épített dobogón állva, 57-62 fokos hőségben dolgoznak az üvegfuvók. ajkán még a 70 fokot is meghaladja a forróság. ez a meleg a hőséghez hozzászokott szervezetet is bágyasztja és akadályozza a termelést. általában védőitallal és kisebb ventillátorokkal frissitik magukat a munkások. a tokodi üveggyárban korszerü védőberendezést épitettek a kemence mellé. lemezfallal fogják fel a sugárzó hőt, s a meleget csövön vezetik ki a szabadba a hutacsarnok tetején, a kemence nyilásainál pedig viz-függönnyel zárják el a forróság utját. ezzel mintegy 40 fokra csökkentették a meleget a kemence mellett. az iparág vezetői ugy tervezik, hogy a tokodi tapasztalatok alapján a többi üveggyárat is fokozatosan felszerelik e korszerü berendezésekkel-/mti/

-.-

bb 46. hatvan mezőgazdasági szakember utazott a szovjetunióba

i kz/hné-lm mi

1961. julius 4.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete illetékes szakosztályának rendezésében hatvan mezőgazdasági szakember - tudományos dolgozó és tanár - utazott kedden nyolcnapos tanulmányutra a szovjetunióba. programjukban szerepel a kijevi mezőgazdasági akadémia és több tudományos intézmény munkájának tanulmányozása. megtekintik ezenkivül a moszkvai kiállitást, ellátogatnak néhány kolhozba és szovhozba./mti/

-.-

17,00
1710

bb. 50. átutazott budapesten csen ji kinai miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter

i ms/tr/gy/sr

1961. julius 4.

a laoszi kérdés rendezéséről genfben tárgyaló nemzetközi értekezleten résztvett kinai delegáció egy része csen ji, a kinai népköztársaság miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere vezetésével hazatérőben kedden átutazott budapesten. ugyancsak a különrepülőgéppel utazott hoang van hoan, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a nemzetgyülés helyettes elnöke, a genfi tárgyalásokon résztvett vietnami delegáció külön tanácsadója.

a ferihegyi repülőtéren a küldöttség kállai gyula a minisztertanács első elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, dr. sik endre külügyminiszter, szarka károly külügyminiszterhelyettes, kovács zoltán, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit.prop osztályának helyettes vezetője, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt a fogadtatáson csei ce-min, a kinai népköztársaság budapesti rendkivüli és meghatalmazott nagykövete, v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkivüli és meghatalmazott nagykövete, nguyen van hong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, továbbá a kinai és a vietnami nagykövetség tagjai.

a megérkezés után kállai gyula villásreggelit adott a vendégek tiszteletére a repülőtér épületében. a szivélyes, baráti légkörben lefolyt vendéglátás alkalmával kállai gyula pohárköszöntőjében az mszmp központi bizottsága, a kormány és az egész nép nevében üdvözölte csen ji-t és a kiséretében levő többi kinai állami vezetőt.

- népünket őszinte barátság füzi a kinai néphez, - mondotta. örülünk sikereinek és azon vagyunk, hogy a barátság köztünk minél mélyebb legyen. a napokban az egész magyar nép nagy szeretettel, elismeréssel és nagyrabecsüléssel emlékezett meg a kinai kommunista párt megalakulásának 40. évfordulójáról. örülök annak, hogy most személyesen is kifejezhetem jókivánságaimat a nagy kinai testvérpártnak. engedjék meg, hogy minden jót, sok sikert, boldogságot kivánjak önöknek. vigyék el üdvözletünket a kinai népnek, a párt és az állam vezetőinek, mao ce-tung, liu sao-csi, csou en-laj, csu te elvtársaknak.

/folyt. köv./

16,40

bb. 50. / átutazott budapesten.... 1. folyt./ gy

az üdvözlésre válaszolva csen ji miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter szivélyesen megköszönte a baráti fogadtatást, majd igy folytatta:

- a népeink közti barátság hosszu, forradalmi harcokban edződött meg. szoros barátság kapcsol össze bennünket a nagy szovjetunióval és a szocialista tábor többi országával, s ez a tábor nagy szerepet játszik a világbéke megvédésében.

- pártunk, kormá yunk és küldöttségünk nevében szivből kivánom, hogy a kádár elvtárs által vezetett magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány minél nagyobb eredményeket érjen el. jó erőt és egészséget, boldogságot kivánok a magyar népnek.

a genfi értekezletről szólva elmondotta, hogy a szovjetunió, kina, lengyelország és vietnam küldöttsége nagyon jól együttmüködött. a szocialista országok teljes egészében támogatják a szovjetuniónak a laoszi kérdés békés rendezésére irányuló javaslatait. a semleges országok és egyes nyugati államok küldöttségei is kényetlenek voltak elismerni a szovjetunió javaslatainak helyességét.

- a szocialista országok szilárd elvi alapon állnak, de ugyanakkor megvan bennük a készség a megegyezésre. akár a genfi értekezlet munkáját, akár a tárgyalótermen kivül történteket nézzük azt látjuk, hogy bár nehézségek vannak, igen nagy az esély az egyezmény megkötésére. ezért optimisták vagyunk az értekezlet kilátásait illetően.

- most a kinai küldöttség egy része hazautazik, de más része még genfben maradt, ahol tovább folynak a tárgyalások. ismétlem, megvan a remény a laoszi kérdés békés rendezésére. nem járhat sikerrel a nyugati országoknak az a törekvése, hogy laoszt nemzetközi ellenőrzés alá helyezzék.

- a nyugati hatalmak mindig arra törekszenek, hogy kinát kirekesszék a nemzetközi értekezletekből, - folytatta - blokád alá veszik kinát, igyekeznek a kinai népköztársaság szerepét csökkenteni a nemzetközi életben. ezek a mesterkedések mind hiábalónak bizonyultak. mutatja ezt a genfi értekezlet, amelynek munkájában a kinai küldöttség élénken résztvett.

- elismeréssel kell szólnom a szovjet küldöttség munkájáról. a szovjetunió tölti be az értekezlet egyik elnöki tisztjét, a másik társelnök anglia. a szovjet elnök nagyon fontos és pozitiv szerepet játszott a tanácskozáson és zavartalan volt az együttmüködés az angol társelnökkel is.

/folyt. köv./
16,45

1650

bb. 50. /átutazott budapesten.... 2. folyt./ gy

ezután dr. sik endre külügyminiszter pohárköszöntőjében az mszmp központi bizottsága és a kormány nevében üdvözölte hoang van hoant, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagját, a nemzetgyülés helyettes elnökét. a pohárköszöntőre adott válaszában hoang van hoan kiemelte a szocialista országok együttmüködésének jelentőségét a laoszi kérdés békés rendezéséért folytatott küzdelemben.

másfélórás budapesti tartózkodás után a vendégek szivélyesen elbucsuztak a baráti vendéglátóktól és tu 104-es különrepülőgépükön folytatták utjukat.

/mti/

-.-

bb 44. kiállitás a mongol nép életéről

t fe-gg-lm sr 1961. julius 4.

a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállitási termében kedden fényképkiállitás nyilt a mongol nép életéről. a megnyitón megjelent a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa. ott volt dasbalin szambu, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének titkára. /mti/

-.-

bb 45. megkezdődött a nagyjavitás a péti nitrogénmüvekben

vid gg-lm ki 1961. julius 4.

a péti nitrogénmüvekben kedden megálltak a gépek, megkezdődött a nyári nagy karbantartás. a müszakiak irányitásával a következő három hétben a legnagyobb gondossággal átvizsgálják a berendezéseket, bemérik a kompresszorokat, megtisztitják a savgyári kazánokat, kicserélik a gázgyár elromlott csővezetékeit, felkutatják a rejtett hibákat, bevezetik, alkalmazásra előkészitik az ujitásokat.

a gyár pártszervezete és üzemi tanácsa, mint minden évben, most is munkásgyülésen vitatta meg a dolgozókkal a feladatokat. a gyülésen hangoztatták, hogy gondosan és jól kell dolgozni, mert csak igy teheteik zavartalanná a következő két félévi termelést. a gyár dolgozói, akik az elmult félévi tervet 103.8 százalékra teljesitették, szeretnék csökkenteni a husz-napos karbantartási időt./mti/

-.-

16,50

1656

bb. 57. megnyilt a soproni müvésztelep

vid tm/gy/sr 196.. julius 4.

a soproni nyári képzőmüvészeti telep kedden megkezdte müködését. idén két turnusban 30 müvész dolgozik három-három hétig sopronban. a müvésztelepet erdély sándor, a városi tanács vb. elnöke nyitotta meg.

/mti/

.-.

bb. 58. magyar-mongol barátsági est kaposváron

vid hmé/gy/fm 1961. julius 4.

a hazafias népfront somogy megyei bizottsága a mongol népi forradalom 40 . évfordulója alkalmából kedden magyar-mongol barátsági estet rendezett kaposváron. zsambolin banzar a mongol népköztársaság magyarországi rendkivüli és meghatalmazott nagykövete mondott ünnepi beszédet.

/mti/

.-.

bb. 59. kinai protestáns főpapok látogatása hazánkban

j/gy/fm 1961. julius 4.

a prágai béke világgyülésen résztvett dr. ting kuong-hsun püspök, a nankingi egyesült teológiai szeminárium vezetője és dr. csao fu-son, pekingi anglikán lelkész, teológiai dékán egy hetet töltött hazánkban és előadásokat tartott a mai kináról és a kinai egyházak helyzetéről. ott károly, az állami egyházügyi hivatal elnöke dr. ting kuong-hsun püspök és dr. csao fu-son dékán tiszteletére fogadást adott, amelyen megjelent szie fung, a budapesti kinai nagykövetség tanácsosa is.

/mti/

.-.

18,50

bb 54. fajtaminősitő szakemberek utaztak a szovjetunióba

k ie vm ká 1961.julius 4.

a szovjetunió mezőgazdasági minisztériumának megh vására az országos növényfajta minősitő tanács titkárságának négy tagu küldöttsége kedden elutazott a szovjetunióba. négyhetes tanulmányutjuk során a szovjet fajta-minősités rendszerét és a növényfajta-kisérleti hálózat munkáját tanulmányozzák./mti/

- . -

bb 55. az uj holland követ és az izraeli ideiglenes ügyvivő látogatása a külügyminiszternél

tm vm sr 1961.julius 4.

dr. sik endre külügyminiszter kedden bemutatkozó látogatáson fogadta dr. johan huibert zeeman-t, a holland királyság uj magyarországi rendkivüli követét és meghatalmazott miniszterét. ugyancsak bemutatkozó látogatáson fogadta a külügyminiszter meir shachar-t izrael állam ideiglenes ügyvivőjét./mti/

- . -

bb 56. ujabb delegációk érkeztek az oirt közgyülésére

fe/tm vm sr 1961.julius 4.

kedden további delegációk érkeztek az oirt /nemzetközi rádió és televiziós szervezet/ budapesti közgyülésére. megjött a bolgár küldöttség n.gancsovszki, a bolgár rádió és televizió elnökhelyettese vezetésével, megérkezett tran lam, a vietnami rádió igazgatója, thanas nano igazgató, az albán rádió képviseletében, h.werner, a lengyel rádió elnökhelyettese, j.panski, a lengyel televizió igazgatója.

szerdán az oirt adminisztrativ tanácsa ülésezik, a közgyülés pénteken délelőtt kezdi meg munkáját./mti/

- . -

18,55

bb 51. időjárásjelentés

tm vm li 1961. julius 4.

a meteorológiai intézet jelenti julius 4-én, kedden 18 órakor:

a hőség átmenetileg csökken

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány helyen záporeső, zivatar. mérsékelt, később megélénkülő délnyugati, majd északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23-28 fok között.

távolabbi kilátások: csütörtökön, pénteken északi szél, hűvösebb idő./mti/

- . -

bb 52. a külügyminiszter fogadta az indiai köztársaság uj nagykövetét

k gg vm sr 1961. julius 4.

dr. sik endre külügyminiszter kedden bemutatkozó látogatáson fogadta subimal dutt-ot, az indiai köztársaság uj magyarországi rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét, megbizólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban./mti/

- . -

bb 53. szocialista országok csapágygyárainak szakemberei debrecenben

vid gg vm ki 1961. julius 4.

hét szocialista ország csapágygyártásának vezetői, szakemberei kedden debrecenbe látogattak el. felkeresték az épülő uj gördülőcsapágygyárat, végigjárták az üzemrészeket és hosszasan elbeszélgettek a dolgozókkal. a gyárlátogatás után a debreceni gördülőcsapágygyár vezetői kicserélték tapasztalataikat a külföldi szakemberekkel./mti/

13,50
7,925

- . -

bb 60. fogadás az amerikai egyesült államok nemzeti ünnepe alkalmából

t bc/tm vm li 1961. julius 4.

horace g. torbert, az amerikai egyesült államok budapesti ideiglenes ügyvivője, az amerikai egyesült államok nemzeti ünnepe alkalmából kedd este fogadást adott.

a fogadáson megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes, baczoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, barcs sándor, a magyar távirati iroda vezérigazgatója és a társadalmi élet számos vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja./mti/

La 22.52

- . -

- v é g e -